

2020

ATASKAITA
AUTORIAMS

VIZUALIEJI MENAI

MUZIKA DRAMA
AUDIOVIZUALINIAI KŪRINIAI
KNYGŲ PANAUDA IR REPROGRAFINIS ATGAMINIMAS

Kino teatrai
Viešbučiai
Knygų panauda
Parduotuvės
Koncertai
Kirpyklos
Internetas
Restoranai
Radijas
Tuščia laikmena
Televizija
Teatrai
KC renginiai
KTV
Mugės
Reprografija
Sporto renginiai
Reprodukavimas VM

Mechaninis atgaminimas
Meno kūrinių pardavimas

Ataskaitoje naudojamos sąvokos:

KTV – kabelinė retransliacija

KC – kultūros centrai

VOD – užsakomojo video turinio paslaugos

RTV – radijas ir televizija

TL – tuščia laikmena (plačiai paplitęs kitas kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais pavadinimas)

VM – vizualieji menai

AV – audiovizualiniai menai

Nuotraukos

R. Šeškaitis (4, 12 psl.)

S. Stankevičius (4 psl.)

T. Ivanauskas (14 psl.)

Maketas

A. Špokauskaitė

I. Kazlauskienė

Asociacija LATGA

J. Basanavičiaus g. 4B

Vilnius, LT-01118

T: +370 5 265 16 00

E: latga@latga.lt

www.latga.lt

PREZIDENTĖS IR DIREKTORĖS ŽODIS

Mieli autoriai,

2020 m. lapkritį naujoji LATGA Taryba pradėjo savo intensyvią veiklą, turėdama didelių užmojų tobulinti mūsų visų autorių asociaciją. Siekdami pokyčių išrinkome naują direktorę, sprendėme sudėtingus klausimus derybose, dalyvavome su kultūra susijusiuose posėdžiuose, aiškinomės vidinius procesus, tarėmės, kaip efektyvinti asociacijos veiklą, gilinomės į kasdienes problemas ir ieškojome atsakymų į degančius opius klausimus. Kartu su naująja direktore jau ruošiamė koordinuoti pokyčių eigą mums geriau padėsiančią LATGA strategiją, kurioje aiškiai sudėliosime vertybinius prioritetus ir organizacijos siekius.

Noriu priminti, kad LATGA yra atvira, girdinti ir atliepanti savo nariams organizacija. Mes, Taryba, puikiai suvokiame, kad turime išklaudyti įvairių sričių autorius ir ieškoti tinkamai subalansuotų sprendi-

mų. LATGA Taryboje vyksta jautrios diskusijos, kuriose skirtingų meno sričių atstovai kartu su asociacijos darbuotojų kolektyvu siekia autoriams visokeriopos naudos, todėl itin svarbu, kad tokio pobūdžio struktūroje pavyksta kalbėtis ir išgirsti vieniems kitus.

Tikiu, kad kitais metais galėsime pasigirti didesniais darbais, o šiandien linkiu visiems nesuvaržytų, produktyvių ir sveikesnių metų!

*Asociacijos LATGA Prezidentė
Raminta Naujanytė-Bjelle*

Gerbiami autoriai,

Autorių teisė yra viena sudėtingiausių teisės sričių, kadangi teisinis reguliavimas nespėja paskui naujai atsirandančius kūrinių naudojimo būdus. Jeigu dar pridėdame kolektyvinį administravimą, kuo užsiima Asociacija LATGA, gauname tikrai sudėtingą sistemą. Įsiklausę į Jūsų pageidavimus ir siekdami informaciją pateikti suprantamiau, pirmą kartą teikiame Jums laisvos formos ataskaitą, kurioje išdėstome labiausiai Jus dominančią informaciją apie LATGA veiklą ir su ja susijusius skaičius.

Pasaulis keičiasi, Asociacija LATGA taip pat turi eiti į priekį – tapti modernesnė, šiuolaikiškesnė, atviresnė, aktyvesnė, labiau pasiekiamą autoriams ir naudotojams, greičiau reaguojanti į laikmečio diktuojamus iššūkius. Reikia pripažinti, kad per 30 metų nuo Asociacijos įkūrimo autorių teisių padėtis Lietuvoje ženkliai pagerėjo, visuomenė ir verslas tampa vis labiau sąmoningi, kai kalbame apie kūrinių naudojimą. Tačiau autorių poziciją reikia stiprinti nuolat, sistemingai, išsikeliant asociacijos tikslus ir įsivardijant konkrečias priemones jiems pasiekti.

Pagrindiniais asociacijos tikslais laikau komunikacijos tiek su autoriais, tiek su naudotojais gerinimą, efektyvesnį atlyginimo surinkimą, tinkamą autorių atstovavimą, asociacijos vaidmens stiprinimą valstybiniu ir tarptautiniu lygmeniu, švietimą. Taip pat sieksime paversti asociaciją tikrais autorių namais, kuriuose jie jausis visada laukiami, o jų problemos sprendžiamos labai operatyviai. Tai yra mūsų siekiamybė ir labai tikiuosi, kad su naująja LATGA Taryba mums pavyks ją įgyvendinti.

*Asociacijos LATGA direktorė
Laura Baškevičienė*

APIE MUS

KAS ESAME

Asociacija LATGA yra ne pelno siekianti kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo organizacija. Daugiau nei 30 metų vienijame visų meno sričių Lietuvos autorius ir atstojame jų teisėms.

KĄ VEIKIAME

Užtikriname, kad autorių teisių turėtojai gautų autorinį atlyginimą už panaudotus kūrinius. Taip pat užkertame kelią autorių teisių pažeidimams, sudarome sutartis su kūrinių naudotojais, finansuojame meno ir kultūros projektus, vykdomė edukacines programas autorių teisių srityje, teikiame teisines konsultacijas.

VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

PREZIDENTAS

TARYBA

REVIZIJOS
KOMISIJA

ETIKOS
KOMISIJA

ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

ADMINISTRACIJA

MENŲ SKYRIUS

MUZIKOS
KŪRINIŲ
SKYRIUS

BUHALTERIJA

TEISĖS SKYRIUS

IT SKYRIUS

Prezidentė:

Raminta Naujanytė-Bjelle (muzikos autorė)

Viceprezidentas:

Gintaras Česonis (fotomenininkas)

Tarybos nariai:

Eglė Ganda Bogdaniėnė (dailininkė)

Birutė Jonuškaitė-Augustinienė (rašytoja)

Antanas Kučinskas (kompozitorius)

Vytautas Kvietkauskas (žurnalistas)

Audrius Stonys (kino režisierius)

Vytautas Vaicekauskas (tautodailininkas)

Leonas Somovas (muzikos autorius)

Stanislavas Stavickis-Stano (muzikos autorius)

Laurynas Šarkinas (muzikos autorius)

Donatas Ulvydas (kino režisierius)

Gintaras Zdebskis (muzikos autorius)

Etikos komisijos nariai:

Juozas Baužys (muzikos autorius)

Dainius Babonas (muzikos autorius)

Tadas Daujotas (muzikos autorius)

Andrius Laucevičius (muzikos autorius)

Gintautas Mieleika (AV kūrinių autorius)

Revizijos komisijos nariai:

Kazimieras Likša (muzikos autorius)

Edita Utariėnė (dailininkė)

Gediminas Zujus (muzikos autorius)

Ona Čirvinskienė (poetė, dainų tekstų autorė)

Inga Kuliavienė (leidybos kompanijos „Prior
Musica“ atstovė)

Paskutiniai Tarybos ir Prezidento rinkimai vyko

2020 m. spalio 10 d.

+1571

per 2020

8684

LICENCINIŲ
SUTARČIŲ

+258

per 2020

5368

NARIŲ

SURINKIMAS IR IŠMOKĖJIMAS

Gautos autorinio ir kompensacinio atlyginimo įplaukos (2019 m. – 2020 m.)

7.690.433 €

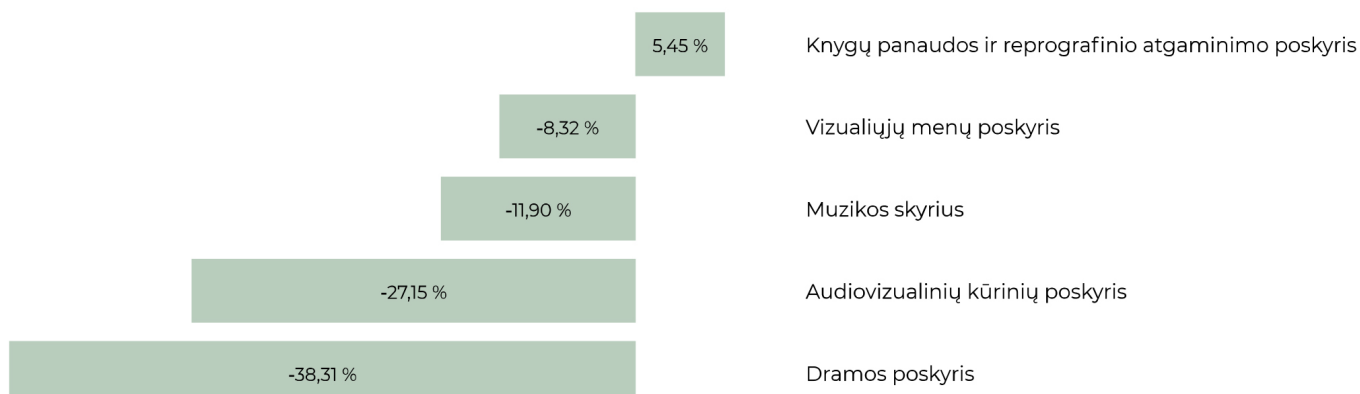
6.615.855 €

Dėl **karantino suvaržymų** 2020 metais gauta apie 14% mažiau autorinio atlyginimo įplaukų. Autoriai neteko daugiau nei 700 tūkst. eurų autorinio atlyginimo dėl neįvykusių renginių (koncertų, festivalių, teatro renginių, mugių) bei apie 280 tūkst. eurų – dėl uždarytų prekybos, laisvalaikio ir pramogų vietų, kuriose įprastai būna naudojami muzikos kūriniai.

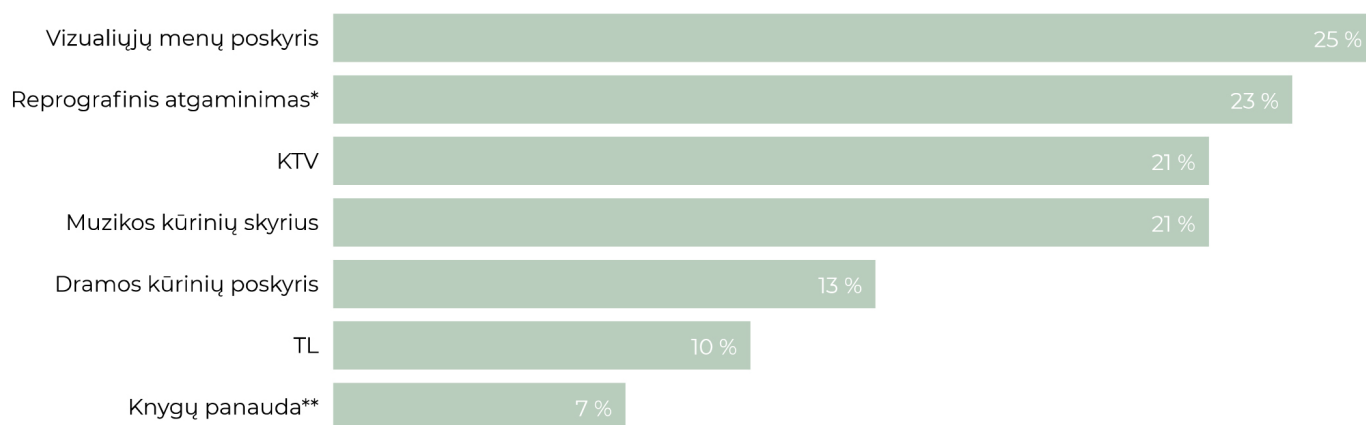
8

Autorinio atlyginimo surinkimo pokytis (2019 m. - 2020 m.)

Administracinių išlaidų nuskaitymai pagal naudotojus

*administraciniai atskaitymai kasmet kinta ir yra derinami su knygų ir periodikos leidėjais

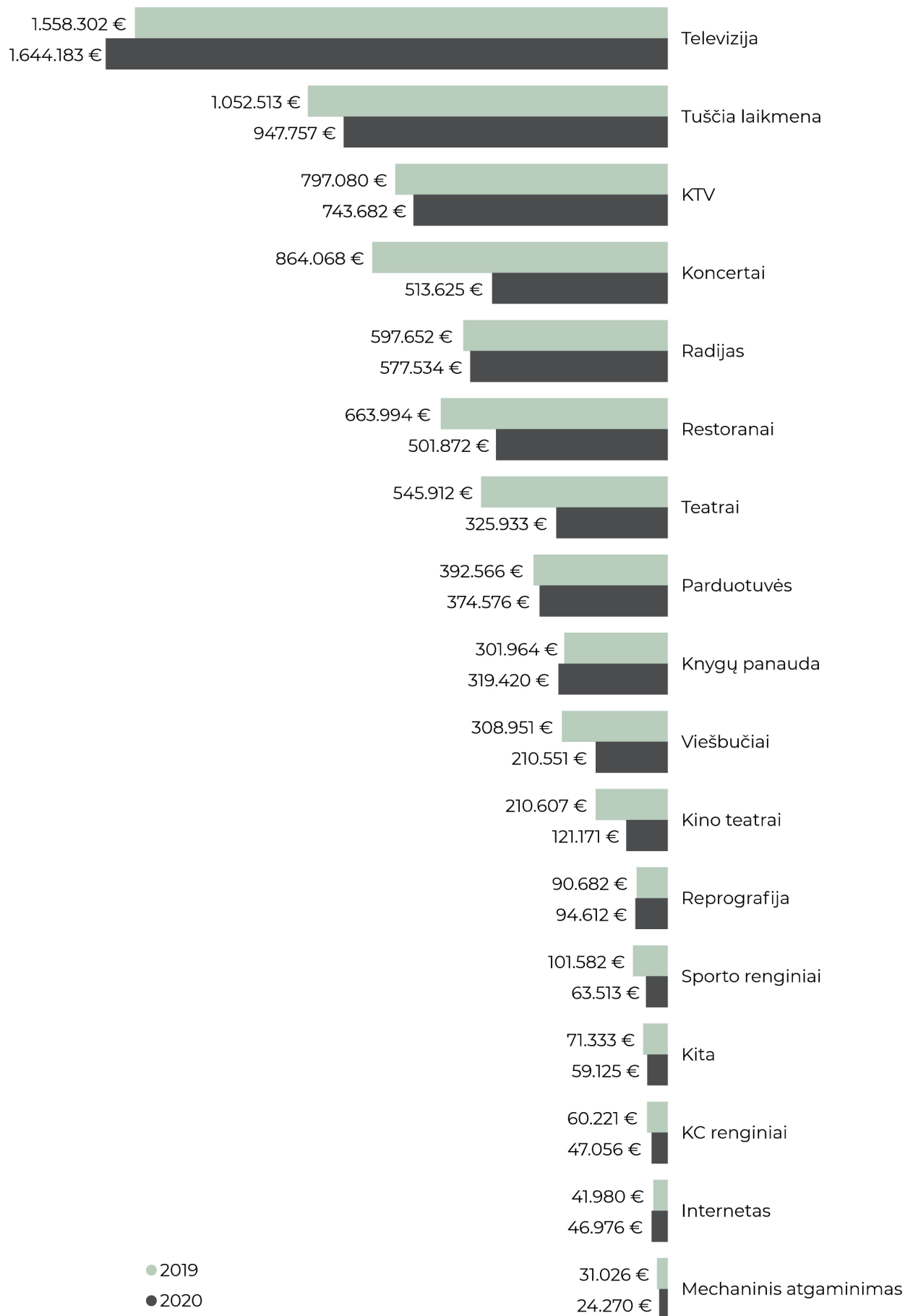
**administraciniai atskaitymai kasmet kinta, tačiau negali viršyti 10%

Autorinio atlyginimo paskirstymas Lietuvos autoriams (2019 m. – 2020 m.)

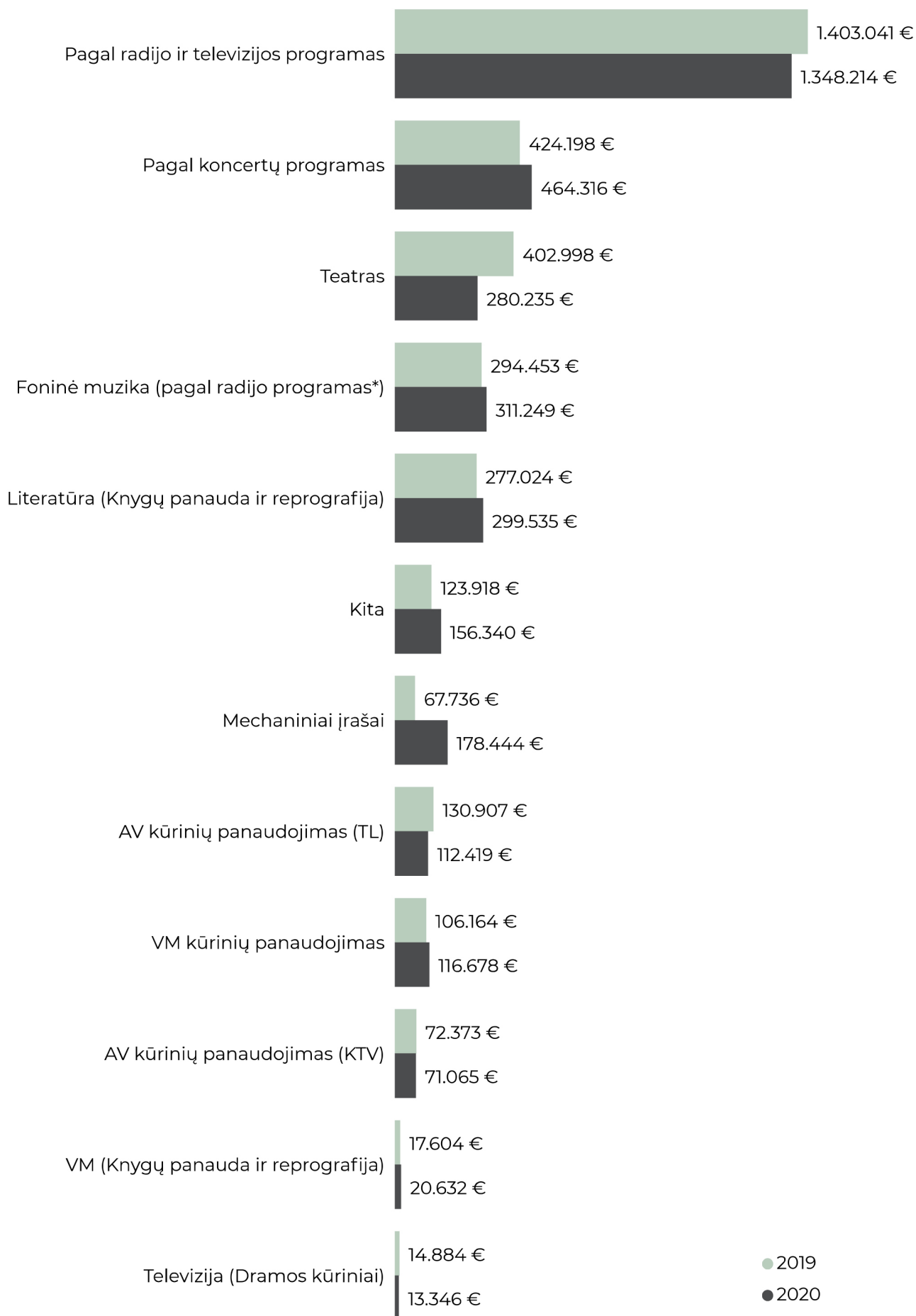

LATGA 2020 metais Lietuvos autoriams išmokėjo apie 18 tūkst. eurų daugiau nei 2019 m. Viena iš pagrindinių priežasčių – pačių **autorių aktyvumas**. Džiaugiamės, kad karantino metu autoriai itin aktyviai dalyvavo tvarkant asmeninius duomenis, reikalingus autorinio atlyginimo paskirstymui ir išmokėjimui: registravo anksčiau sukurtus kūrinius, talkino ieškant atliktų kūrinių programų, pasirašė narystės sutartis, atnaujino kontaktinius duomenis, aktyviai tvarkėsi paveldėjimo klausimus.

Gautos atlyginimo įplaukos (2019 m. – 2020 m.)

Išmokėtas atlyginimas LATGA nariams (2019 m. – 2020 m.)

*autorinis atlyginimas, surinktas už foninės muzikos naudojimą, paskirstomas pagal radijo stočių, parduotuvių tinklo „Maxima“ ir prekybos centrų „Akropolis“ pateiktas programas.

MUZIKOS KŪRINIŲ SKYRIUS

Norime pasidžiaugti, kad nepaisant 2020 metais visame pasaulyje susiklosčiusios situacijos ir muzikos sklaidos trikdžių LATGA specialistų įdėto darbo dėka muzikos kūrinių autoriams 2020 metais **išmokėjome beveik 4.9 mln. Eurų**. Tai yra 9% daugiau nei 2019 metais. Pridedamose lentelėse galite matyti autorinio atlyginimo surinkimą bei išmokėjimą pagal kūrinių naudotojų pobūdį.

2020 metais pastebimas **ženklus Lietuvos autoriams surinkto autorinio atlyginimo užsienio valstybėse padidėjimas**, iš ko galime daryti išvadą, kad Lietuvos autorių muzika vis daugiau skamba užsienyje.

Siekdami kuo platesnio Lietuvos autorių kūrinių panaudojimo inicijavome akciją „**Įdarbink mūsų kūrybą**“, kurios metu muzikos kūrinių naudotojai yra skatinami naudoti kuo daugiau Lietuvos autorių repertuaro.

TOP 5

Vytautas Bikus
Paulius Jasiūnas
Edgaras Žaltauskas
Kasparas Meginis
Rolandas Venckys

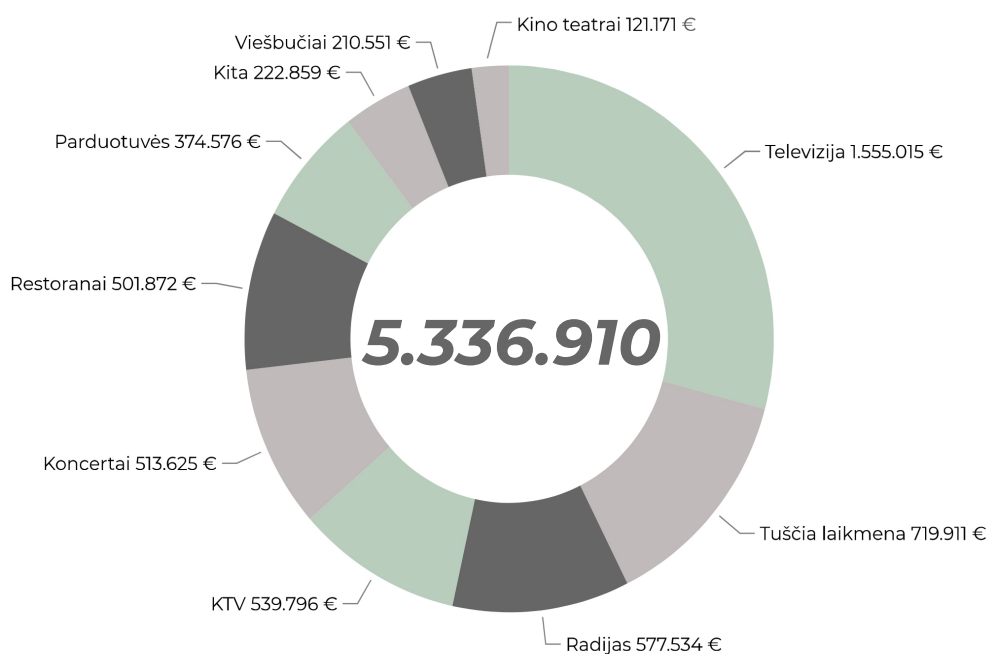
pagal daugiausiai naudojamus kūrinius

leškodami geriausių sąlygų ir mažiausių administravimo kaštų kartu su Latvijos ir Estijos asociacijomis pasirašėme tarptautinį susitarimą su Šveicarijos autorių teisių asociacijos SUISA padaliniu MINT dėl autorinio atlyginimo surinkimo ir paskirstymo už Lietuvos autorių kūrinių panaudojimą **daugiateritorinėse internetinėse platformose** viso pasaulio teritorijoje (išskyrus JAV ir dalį Azijos).

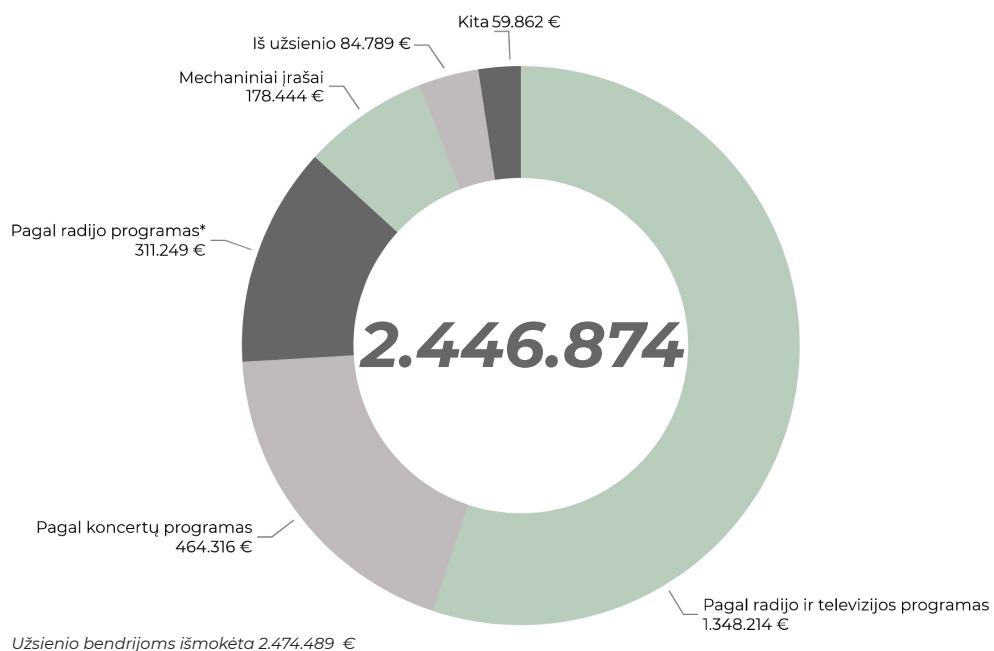
56% didesnis surinktas autorinis atlyginimas iš užsienio (lyginant su 2019 m.)

Gautos įplaukos

Išmokėtas atlyginimas LATGA nariams

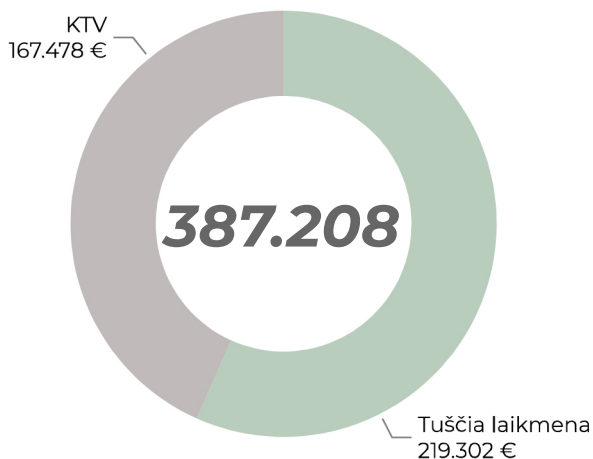

*autorinis atlyginimas, surinktas už foninės muzikos naudojimą, paskirstomas pagal radijo stočių, parduotuvių tinklo „Maxima“ ir prekybos centrų „Akropolis“ pateiktas programas.

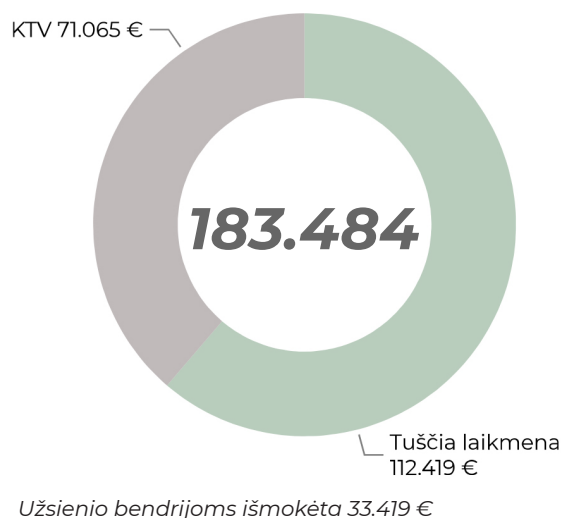
MENŲ SKYRIUS

AUDIOVIZUALINIŲ KŪRINIŲ POSKYRIS

Gautos įplaukos

Atlyginimo išmokėjimas
LATGA nariams

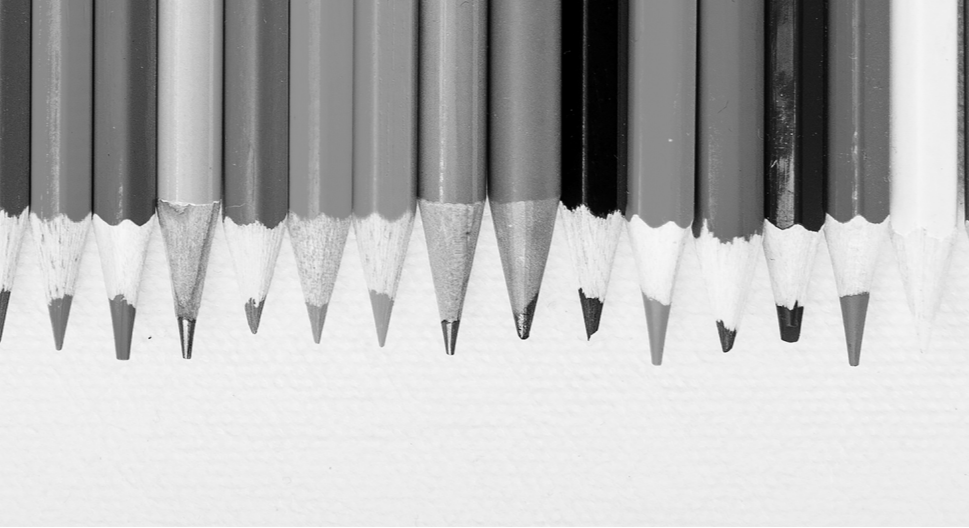

Naujas perspektyvas AV kūrinių autoriams atverė **ES direktyva dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje**. Joje įtvirtintas tinkamo ir proporcingo atlygio autoriams už jų kūrinių panaudojimą internete principas. Atlyginimą garantuojančius mechanizmus palikta sukurti pačioms valstybėms, atsižvelgiant į savo šalies autorių situaciją. 2020 m. Kultūros ministerijoje vyko šios direktyvos perkėlimo į mūsų įstatymą procesas. Kad tinkamo ir proporcingo atlygio principas vėl neliktų tik deklaracija, LATGA pasiūlė neatšaukiamos ir neperleidžiamos teisės į atlyginimą įgyvendinimo mechanizmą per išplėstinį kolektyvinį administravimą ir nuosekliai laikėsi šios pozicijos.

TOP 5

Donatas Ulvydas
Erikas Kundreckas
Jonas Banys
Titas Laucius
Kęstutis Gudavičius

pagal TV transliacijas ir parduotus bilietus kino teatruose

DRAMOS POSKYRIS

Nuo 2020 m. Asociacija LATGA pradėjo administruoti dramos ir muzikinių dramos kūrinių autorių **viešo paskelbimo internete teises**.

TOP 5

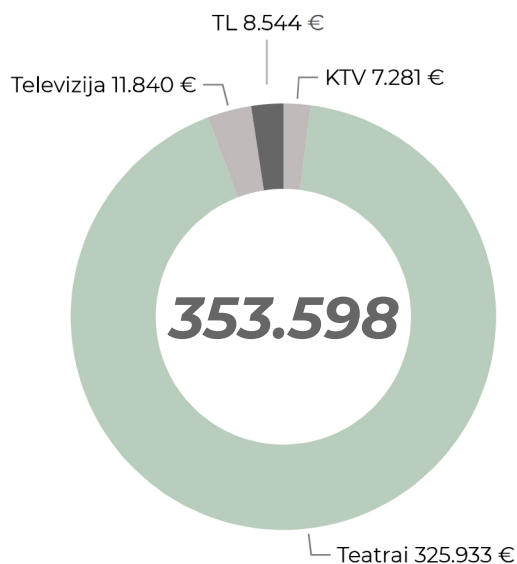
Faustas Latėnas
Antanas Jasenka
Vytautas Leistrumas
Daiva Čepauskaitė
Eglė Kižaitė

dramos ir muzikinių dramos kūrinių autoriai, kurių kūriniai buvo daugiausiai kartų viešai atlikti scenoje

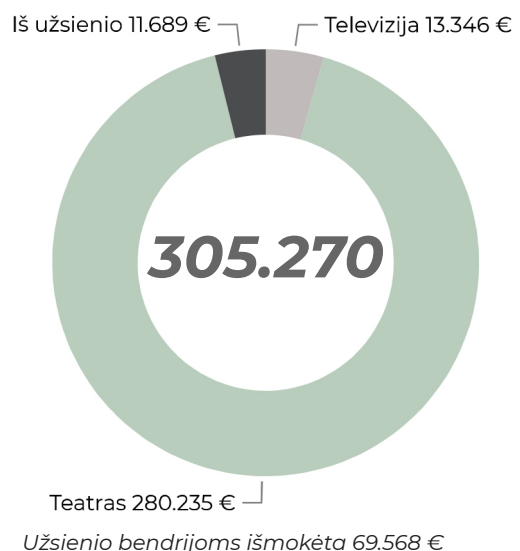
2020 m. Dramos poskyris atstovaujamiems dramos ir muzikinių dramos kūrinių autoriams surinko ir paskirstė 305 270 EUR. Lyginant su 2019 m. surinkimas ir paskirstymas sumažėjo 40%. Išmokėto autorinio atlyginimo sumažėjimas yra **tiesioginė COVID-19 pandemijos suvaržymų pasekmė**. 2020 m. autorinis atlyginimas buvo išmokėtas 320 dramos ir muzikinių dramos kūrinių autoriams: dramaturgams, tekstų autoriams, inscenizacijos / adaptacijos autoriams, vertėjams, kompozitoriams, libreto autoriams, choreografams.

15

Gautos įplaukos

Atlyginimo išmokėjimas LATGA nariams

Užsienio bendrijoms išmokėta 69.568 €

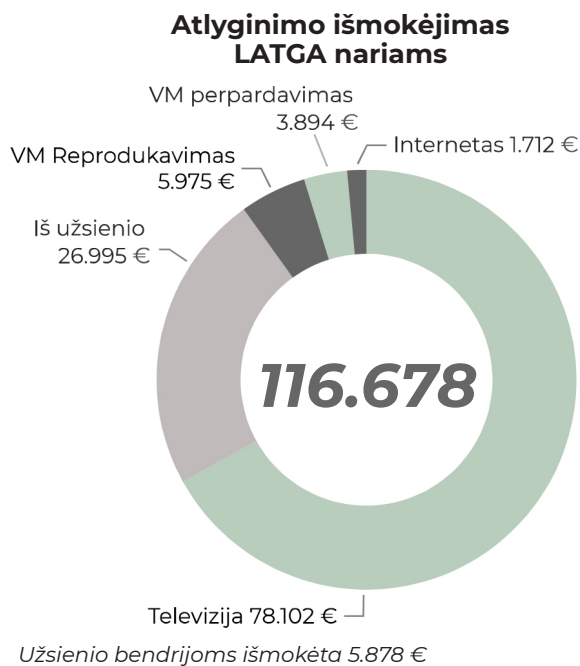
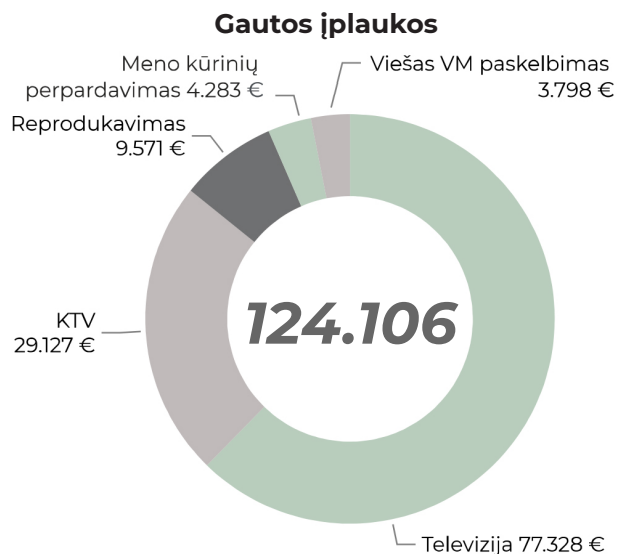
VIZUALIŲJŲ MENŲ POSKYRIS

LATGA yra kolektyvinio administravimo organizacija (KAO), tačiau Vizualiųjų menų administravimą sunku pavadinti kolektyviniu, nes **dirbama individualiai** su kiekvienu kūriniumi.

Peržiūrėti knygų maketai ir tik po to suteikiama licencija kiekvienam identifikuotam paveikslui ar fotografijai, paskaičiuojant kiekvienai iliustracijai atskirai autorinį atlygį pagal dydį, leidinio tiražą. Televizijos laidose transliuojami kūriniai taip pat identifikuojami ir fiksuojami tiesiogiai peržiūrint kultūros laidas. Kūrinių perpardavimas aukcionuose kontroliuojamas tikrinant aukciono katalogus, sekant pardavimo rezultatus, taip identifikuojami LATGA autorių perparduoti kūriniai ir nuo kiekvienos perparduotos sumos paskaičiuojamas autoriui priklausantis atlygis.

Rezultatai džiugina: Lietuvoje reprodukuojami, per televiziją rodomi, internete viešunami **daugiausiai Lietuvos autoriai**. Ir net 1087 Lietuvos vizualistai 2020 metais gavo autorinį atlygį! Palyginimui, tik 295 užsienio autoriams buvo paskaičiuotas autorinis atlygis už jų kūrinių panaudojimą.

Iš užsienio Lietuvos autoriams buvo surinkta 26 995 Eur, tai rodo, jog ir užsienyje Lietuvos autoriai yra gerai žinomi, jų kūriniai – naudojami.

TOP 5

Stasys Eidrigevičius
Dalia Kasčiūnaitė
Petras Repšys
Antanas Sutkus
Mikalojus Povilas Vilutis

pagal daugiausiai naudojamus kūrinius

Mariaus Liugailos ir Kazio Šimonio kūriniai per 2020 m. buvo dažniausiai perparduodami aukcionuose. Daugiausia kartų per televiziją buvo parodytas autorių **Rugilės Barzdžiukaitės, Vaivos Grainytės ir Linos Lapelytės** performanso „Saulė ir jūra“ vaizdas.

KNYGŲ PANAUDOS IR REPROGRAFINIO ATGAMINIMO POSKYRIS

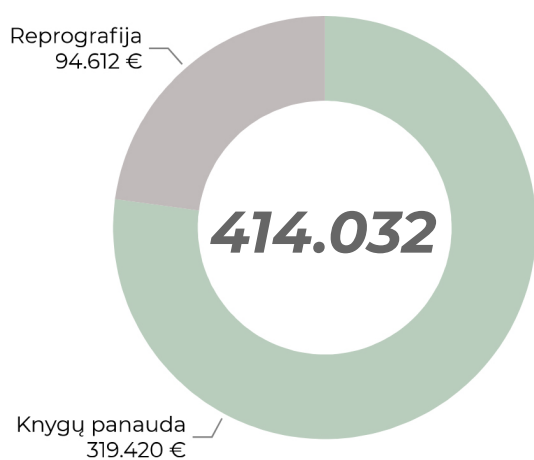
Kompensacinis atlyginimas už **knygų panaudą bibliotekose** yra kasmet paskirstomas knygų autoriams, gavus tam tikrą sumą iš Kultūros ministerijos. Duomenys apie knygų panaudą bibliotekose (t. y. kiek kartų knygos buvo paimitos skaityti) gaunami iš 65-ių Lietuvos bibliotekų. Už 2020 metus kompensacinio atlyginimo už knygų panaudą išmokėjimui Kultūros ministerija skyrė **dvigubai didesnę** sumą nei už 2019 metus. Taip siekiama kompensuoti patiriamus autorių nuostolius dėl COVID-19 situacijos. Už 2020 metus žadama paskirstyti 679.320 €.

TOP 5

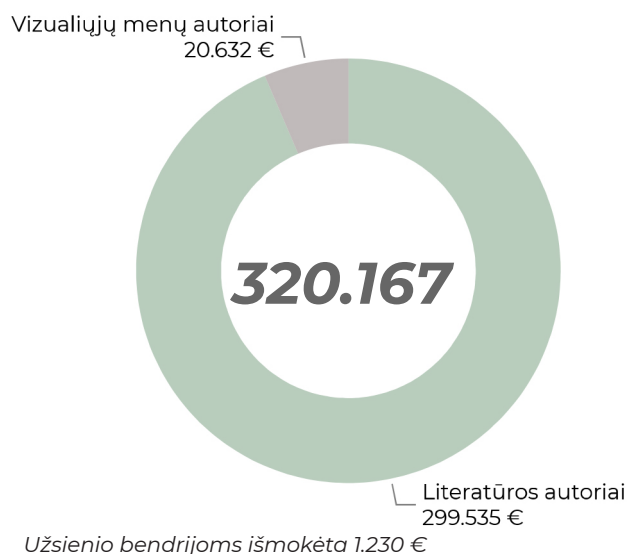
Vytautas Račickas
Lina Žutautė
Irena Buivydaite-Kupčinskienė
Jolita Herlyn
Gina Viliūnė

pagal panaudą bibliotekose

Gautos įplaukos

Atlyginimo išmokėjimas LATGA nariams

Literatūros autoriams ir knygų dailininkams bei iliustruotojams kompensacinis atlyginimas už knygų panaudą ir reprografinį atgaminimą yra renkamas ir išmokamas jau nuo **2002 metų**.

Kompensacinį atlyginimą už kūrinių atgaminimą reprografijos būdu už reprografiją Asociacija LATGA surenka iš kopijavimo įrangos pardavėjų ir įmonių bei įstaigų, kurios teikia mokamas kopijavimo paslaugas. Kasmet surenkamas atlyginimas auga, net karantino metu jis **ne sumažėjo, o išaugo**.

